

ד.א.ל.ז.ז.ר

עלון לשבת קודש

דברי מחשבה והלכה, ומהנעשה בבתי הכנסת

לע"נ יוסף בן אליה וחממה ז"ל לבית גיאת
לע"נ משה בן זלפה ואליאס ז"ל לבית חיימי

כט' אב תשפ"ב 1439 (שנה כז')

נושא השבוע: חודש אלול

פרשת ראה - שבת ראש חודש

"ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה" (יא, כו)

פירש רבי חיים כהן זצ"ל מארם צובא: אין הכתוב אומר שאם יקיימו מצוות יביא הבורא עליהם ברכה, ואם יעברו עבירות ימיט עליהם חלילה קללה.

אלא הברכה טמונה בגוף המצוות והקללה צפונה בעבירות, כלומר המקיים מצווה מביא על עצמו ברכה כמו ידיו, והעובר חלילה עבירה מביא על עצמו את תוצאותיה ההרסניות.

ובפרט בימים אלו כשהחודש אלול, חודש הרחמים והסליחות בפתח, שהקב"ה יורד אלינו בבחינת: "אני לדודי ודודי לי", נרבה במצוות ובמעשים טובים שיביאו אלינו ועלינו שפע ברכה וישועות ממרום.

"ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה..." (יא, כו)

פתח הכתוב בלשון יחיד "ראה", לומר לנו שההתבוננות בתורה וקיומה תלויה במדרגת כל אחד ואחד מישראל אך נתינתם שווה לכל אחד מישראל שכולם חייבים לקבלה, לכן נאמר "נותן לפניכם" ברבים והמקיימה ברצון ובאהבה מתברך ע"י הקב"ה וכשם שהוא נצחי כך ברכתו רוחנית ונצחית, האין זה כדאי?! (ממעיינות הנצח)

ראש חודש שחל בשבת

השבת שראש חודש חל בה מוציאים שני ספרי תורה: **בראשון** קוראים שבעה עולים בפרשת שבוע, בספר השני המפטיר קורא קריאה של ראש חודש (שו"ע סי' תכה ס"א). ולעניין חצי קדיש לספרדים - אומרים אחרי כל ספר תורה (כה"ח סי' תכה ס"ק ו) [אפילו במקרה שיש ספר תורה אחת וגוללו אותו מקריאה לקריאה (בשם הרה"ג בן ציון אבא שאול בע"פ, דברי בנייהו לגר"ב דין ח"ט ס"טו, מקוה מים לגר"מ מלכה ח"ג סי' ה)] ולאשכנזים - אחרי ספר תורה שני בלבד עבור שניהם (כה"ח שם, משנ"ב ס"ק ג) ולעניין קריאת ההפטרה:

הספרדים: "עניה סוערה" [של פר' ראה-שבעה דנחמא (שו"ע שם) ונכון שבסיום ההפטרה יאמר המפטיר פסוק ראשון ואחרון מהפטרת - "השמים כסאי" [פר' ר"ח שחל בשבת] ו"ומחר חדש" [פר' ר"ח שחל ביום ראשון] האשכנזים: "השמים כסאי" [פר' ר"ח שחל בשבת] (הרמ"א שם) [ואת "עניה סוערה" יאמרו בפרשת כי תצא] (משנ"ב שם)

אם לא עכשיו אימתי?

השקפת היהדות

כל שנה נותן לנו בורא העולם במתנה את הבריאות, הפרנסה, משפחה וחיים ו"בסך הכל" הקב"ה מצפה שנחזור בתשובה ונתקן את עצמנו ואנו מבטיחים.. אך הימים חולפים ואנו שוכחים להשיב למיטבנו - הקב"ה. אז מה עושים ?? מקבלים נרשא אחד או שניים להשתפר בו, וכל יום במשך השנה נקדיש 2-3 דקות לחשוב על קבלות שקיבלנו ואיפה אנו עומדים בעניין, ואיך משתפרים בנושא הלאה ומומלץ להצימד את אותן דקות לדבר שאנו חייבים לעשותו בכל יום כגון: בבוקר מיד אחרי תפילת שחרית וכיו"ב וכן בנוסף מומלץ גם באותו זמן להזכיר כ-10 תודות לקב"ה שרחו ביום האחרון וכך בכל יום, וזה יעזור לו לראות את הטוב אצלו ולמשוך עליו עוד ישועות ורחמים מהקב"ה.

ושני דברים אלו תודות לה' בכל יום וחשבון נפש קצר על קבלות שקיבלנו יחתמו אותנו לחיים טובים !!!

ע"פ "אור החיים" אופק תל אביב * לא לעיין בזמן תפילה * שקיעה 7:06 - 7:13 * סוף זמן ק"ש 8:48 - 8:47

כניסת שבת: 6:53 יציאת שבת: 7:43 יציאת שבת: 8:31

הרווחתי את עצמי

מעשה שהיה

סיפר אבי סוויסה: הייתי צעיר שאפתן, והגעתי לארה"ב לראשונה בגיל 22 עם מעט מזומנים בכיסי ומבלי לדעת את השפה האנגלית, נחתתי בניו יורק והתחלתי לעסוק במכירות. כל ההתחלות קשות, את זה גיליתי מהר מאוד. קשיי השפה התערבבו עם קשיי ההתאקלמות, אולם לאחר תקופה התאקלמתי כמו ישראלים נוספים ויצאתי לעבוד במכירות-בעגלות, כשאני משווק לאזרחים אמריקנים מוצרים שונים והרווחתי הון.. בתוך מרוץ החיים הזה לא היה מקום לענייני דת. הדת, בכלל, הייתה רחוקה ממני. מעולם לא הבנתי מה עושים לבושי השחורים ברחובות בני ברק וירושלים, מבחינתי הם "בזבזו" את זמנם לחינם, בזמן שאני סגרתי כל חודש סכומים נאים. ואז, יום אחד נכנס לקניון שבו עבדתי יהודי חרדי, בדיוק כמו אותם אלו שצוירו בתקשורת הישראלית כ"פרזיט" ו"בטלן" שביקש להחליף חולצות שנקנו לבנו, ונתקל בי איש המכירות היהודי. פניתי אליו והזדהיתי בפניו כיהודי, והתפתחה בינינו שיחה. החרדי האמריקני התברר כאיש נעים שיחה ונעים הליכות, ועבורי הישראלי הבודד בין מיליוני אמריקנים, הייתה זו הזדמנות ליצור קשר עם יהודי, דובר עברית, ערך שלא יסולא בפז עבור אדם שנמצא רחוק ממולדתו ומעמו. החלפנו מספרי טלפון, וזמן קצר לאחר מכן כבר הוזמנתי להתארח אצלו בשבת, אך נתקלתי בחומה בצורה, חברתי הגוייה עמה גרתי סירבה לכך בכל תוקף. אבל זה לא מנע ממני לשמור עימו על קשר, ואף לקבוע עמו שיעור תורה קבוע.. לאחר כמעט שנה של לימוד, במהלכה סיימנו את המסכת הראשונה בש"ס, אור התורה חדר לליבי ועורר את נשמת האובדת, הרגשתי שמהו בתוכי שרוצה להתקדם, להעביר הילוך ולכן פניתי לאברך היקר הזה ואמרתי לו: 'משהו בנפש שלי מדוכדך, אני רוצה לבוא לשבתות ולהתחזק, אבל חברתי הגוייה מונעת זאת ממני', תגובתו הפתיעה אותי.. בנעימות, כדרכו, הוא הצביע אל ארון הקודש, ואמר לי: 'שם נמצא הפתרון עבורך, גש לשם ותשוחח על כך עם בורא עולם'. המתנתי עד שאחרוני המתפללים יעזבו את המקום, וניגשתי אל ארון הקודש. בכיתי כמו שלא בכיתי מעודי, וביקשתי מבורא עולם שאמצא את מקומי בזה העולם. לאחר תפילה ארוכה שניקתה את ליבי, היה לי ברור כי אין חומה בצורה שאי אפשר לסתור, החלטתי לעזוב את הגוייה. הקושי האמיתי פקד אותי לאחר ששבתי לביתי. שבוע שלם עבר עליה בבכי ובדמעות, בבקשות ובתחנונים. איני יודע מהיכן היה לי את הכוח והעזו לעמוד מול כל זאת, אבל בסופו של דבר היא עזבה את הבית, ובזכות בורא עולם, שנתן לי עזות דקדושה, הצלחתי לעבור את המכשול הכבד ביותר בדרכי להתקרב לבורא עולם. עם הסרת המחסום הקשה מכל, התחלתי להגיע אליו לשבתות לביתו. בשבת הראשונה חשתי את האור הזה של השבת, לראשונה בחיי, כשלפני כן הלכתי לטבול במקווה כדי להיטהר, וגם למדתי על פרשת השבוע. ההרגשה הייתה שלא מן העולם הזה, אומנם בהתחלה היה נראה לי מפחיד לעזוב את הסמארטפון למשך שבת שלמה, אבל במהלך השבת כמעט שכחתי מהמכשיר הסלולארי שניהל את חיי, רק כשקפצתי למים העמוקים – גיליתי שהם לא כאלו עמוקים. ואז אמרתי לעצמי, למה שלא אשתף את האור הזה עם ישראלים נוספים? כי כאשר יהודים מגיעים למקומות נמוכים, הם עלולים ליפול למקומות הגרועים ביותר. ראיתי ישראלים רבים שעבדו בארה"ב, שרבים מהם התרחקו מכל מסורת יהודית. באותה עת

אני כבר שמרתי שבת והתפללתי בבית כנסת.

ממחשבה למעשה התחלתי להפיץ במהירות את אור השבת בין חברי, ואכן אור השבת הופץ חיש מהר בין החברים, בשיתוף פעולה עם הקהילה היהודית עמה הספקתי לערוך הכרות, צעירים ישראליים החלו לנהור בהמוניהם לשבתות בבתי משפחות יהודיות. אור היהדות והתורה החל לשנות את הצעירים הישראליים שכמעט שכחו מאין באו.

היו גם מקרים מרגשים כמו החלטה של בחורה ישראלית לסגת ברגע האחרון מכוונתה להתחתן עם כושי מקומי. באותם ימים, נותרתי כביכול אותו אדם שמוכר מוצרים בקניונים, אבל מאחורי המעטה של איש המכירות הממולח עמד איש מכירות ערכי, כזה שמוכר ערכים יהודיים ורוחניים לכל יהודי וישראלי שהוא פוגש. כיום חלק גדול מהבחורים הללו נמצאים בישיבות. וצעירים וצעירות רבים מצאו את דרכם חזרה לעם היהודי, רגע לפני נפילה אלי תהום החלטתי להמשיך את השינוי ושמתי את פעמי חזרה לביקור בישראל. על הפרק היה כמובן ביקור בבית הורי אותם לא פגשתי זמן רב, אך עמדה בפני מטרה נוספת, חשובה אף יותר מבחינתי, ביקשתי לבדוק האם חיי תורה מלאים מתאימים לי. לכן, עם נחיתתי בארץ, לקחתי מונית ונסעתי לישיבת "אור חיים" של הרב הגאון ראובן אלבו שליט"א.

משהגעתי לישיבה התקבלתי למעונו של הרב אלבו אשר שכנע אותי לעזוב את כל מה שכביכול היה לי, ולבוא ללמוד בישיבה. שבתי לארה"ב לאחר מספר ימים רק בשביל לחסל את עסקיי, ושבתי במהירות לארץ. מאז אני נמצא בישיבת "אור החיים" כבר מספר שנים, מונה כל רגע כמטמונים. יושב מול ספר הגמרא הפתוח ויודע כי על כתפי וכתף חברי עומד העולם. אומנם ירדו כמה אפסים מחשבון הבנק, ובמקום זאת אף נותרתי עם כמה אפסים, אך מצבי הכלכלי טוב ברוך השם, אם כי אין לי את העושר הגשמי שהיה לי בעבר, ובמקום זאת אני נהנה מאוד מעושר רוחני רב, שבו לצערי הייתי עני עד שגיליתי את עולם היהדות הנפלא.

(אתר אחינו)

הלכות חודש אלול

פינת ההלכה

א. מראש חודש אלול ואילך, ארבעים יום קודם יום הכיפורים הם ימי רצון, סליחה וכפרה לישראל לפי שאז ה' קרוב לבניו וידו פתוחה לקבל שבים יותר מזמן אחר (תק"ע ס' קכ"א) וראוי להזדרז בתשובה, תפילה וצדקה בחודש זה (תק"ע ס' טו) וטוב יותר בימים אלו להרבות בסליחות ותחנונים עם הציבור מללמוד (כ"ה ס' תקפ"א ס' ט) ודווקא אם מתבטלים קצת מהלימוד, אבל אם כל הלימוד כמעט נהרס כתוצאה מעייפות [כשקמים לסליחות מוקדם בבוקר] עדיף שימשיכו בלימודם כרגיל (חז"ע ימים נוראים עמ' ט). [וינהגו כבסיעף ה'].

ב. 'הא האדם ירא וחרד מאוד בחודש אלול מאימת המשפט הקרב ובא, ולא יאבד ימיו לבטלה אלא יפשפש במעשיו בכל יום ויום ויתקן את הדרוש תיקון, וזה היה ראוי לעשות כל ימות השנה, אך לפחות יעשה כן בימים אלו (החיד"א במורה אכ"ע קמז).

ג. נוהגים לקום באשמורת הבוקר לומר סליחות (ש"ע ס' תקפ"א ס"א) החל:

הספרדים: מ- ב' באלול (השנה מיום שני) (ס' מ"א ס"ק ז) ואין אומרים סליחות בשבת (ילקוט).

האשכנזים: מ- כ"ב באלול (הרמ"א ס' ט).

סיום הסליחות ביום כיפורים.

ד. הזמן הראוי ביותר לסליחות הוא באשמורת הבוקר לפי שבשעה זו מתעוררים חסדי ה' (כ"ה ס' ט) וזמנה מחצות לילה, אבל מצאת הכוכבים עד חצות לילה אסור לומר סליחות (החיד"א בנכ"י יוסף ס' ט) מ"מ כשלא מתאפשר [באשמורת הבוקר, ובחצות] אפשר לומר סליחות בשעות הבוקר לפני שחרית או אחה"צ לפני מנחה (יח"ד ח"א ס' מו).

ה. אברכים ובני ישיבות שאם ישכימו לסליחות עלולים להתבטל מסדר לימודם מחמת עייפות וכן מורים, מלמדים, פועלים ושכירים שאם ישכימו לסליחות לא יוכלו לעשות מלאכתם נאמנה פטורים, מ"מ ישכימו במקצת הלילות בחודש אלול ובעשרת ימי תשובה, ומה טוב אם יאמרו סליחות בבוקר קודם שחרית או בערב לפני מנחה [כאמור לעיל] (חז"ע עמ' ח-ט).

ו. עדיף לומר תיקון חצות [השנה בגלל השמיטה תיקון לאה בלבד] מאשר להשכים בעוד לילה לאמירת

סליחות, ולכן מי שאינו יכול לקיים שניהם יעדיף אמירת תיקון חצות (שארית יוסף ח"א עמ' ה, אור לציון ח"א סי' יב, זצ"ח ש"א וסלח ס"ט).

ז. הווידוי הוא האופן המעשי של התשובה יחד עם חרטה בלב והקבלה לעתיד ולכן בנוסף לווידי

יתחרט בלב על המעשים הרעים וגם "יקבל לעתיד" שלא ימשיך לעשותם (מועדים וזמנים ח"א סי' נז).
ח. המנהג הוא שהחזן אומר את הווידוי בקול רם והציבור בלחש (ילקו"י ח"א עמ' שמצ). **הטעם:** היחיד מתוודה בלחש כדי שלא ישמע איש וידוי חברו ויכלם, לפי שצריך לפרט חטאיו אבל ש"צ שמתודה באופן כללי בעד כולם צריך להשמיע קולו לרבים למען יזכרו וישובו (ילקו"י נצט"ק שו"ת הרמ"ע מפלנו סי' קב).

ט. צריך לומר את כל נוסח הווידוי גם שהוא בטוח שלא חטא בפרט מסוים המוזכר שם (ק. ילקו"י סי' קלא ס"ד). ואם יודע שחטא באיזה פרט שלא מוזכר בנוסח ראוי שיפרטו בלחש (שו"ע סי' תרו ס"ב).

י. בעת אמירת הווידוי צריך לעמוד ולשוח מעט (שו"ע סי' תרו ס"ג) ולא להיסמך על שום דבר [באופן שאם ינטל הדבר יפול] (מג"א סס). אבל זקן או חולה מותר להם להיסמך בווידי (כח"ח סי' קלא ס"ק י"ב).

יא. יאמר את הווידוי בנחת ובמתינות ולא במרוצה ובלא הבנה, ויאמר בלב נשבר ונדכה וידע לפני מי הוא מתודה, ובשעת הווידוי עליו להכות ביד ימינו באגרוף על הלב בצד שמאל הכאה

אחר הכאה בנחת (שארית יוסף ח"ג עמ' רכו) על כל מילה מהווידוי [מקום ההכאה 4 אצבעות מתחת לחזה (זצ"ח ש"א כי תשא ס"ג, תורת מועדים סי' א ס"ט)].

יב. אמירת הסליחות צריכה להיות כוונה, בנחת, במתינות ובהכנעה יתירה. ויש לכוון באמירת "ג מידות [באמירת ה' ה' ב-ג] ישים רוחו ולא יאמרם ברצף], והחשוב ביותר בעת אמירת הסליחות והווידוי הוא לפשפש במעשים ולשוב בתשובה שלימה ולא לצעוק ולסלסל מבלי להבין (סס).

יג. יכול כל אדם להצטרף לסליחות מביתו ולצאת ידי חובה בזה, כאשר מאזין לשידור חי ברדיו או בלוויין אף על פי שאין אצלו מניין וכן לענות "אמן" על קדיש, קדושה ו-ג מידות (ילקוט יוסף ימים נוראים לזכ"ל יצחק יוסף סי' תקפ"א ס"ק י עמ' יז-יח וכן סובר הרשל"צ עובדיה יוסף זצוק"ל, מקור הכרכה לגר"פ טולדנו ח"צ פ"עו ס"ה) [יש חולקים כגון: הרב בן ציון אבא שאול ועוד (שו"ת אור לציון ח"ד פ"א ס"ד, שו"ת דברי דוד ח"ב לגר"ד טהרני אור"ח סי' מ ועוד)].

יד. האשכנזים נוהגים לתקוע בשופר בכל יום בשחרית (הרמ"א סי' תקפ"א ס"א) אך הספרדים לא נהגו כן, מ"מ יש נוהגים לתקוע בשופר בסליחות בשעת אמירת "ג מידות ובקדיש האחרון של הסליחות

(תורת מועדים סי' א ס"א) ויזהרו שלא לגרום הפרעה לשכנים שישנים (סס ס"ק א וחזו"ע עמ' כד).
טו. הקטעים בסליחות שתיקנו בלשון ארמית אין ליחיד לאומרם אלא בציבור וכן "ג מידות אין לאומרם ביחיד, אבל רשאי בדרך קריאה בעלמא בטעמי המקרא (חזו"ע עמ' יא).

טז. המשכים קום באשמורת הבוקר לומר סליחות [צריך לברך ברכת התורה קודם אמירת סליחות (חזו"ע עמ' ה)]. צריך להיזהר שלא ישן בתפילת שחרית, ומה גם שהוא מעוטר בתפילין שאסור לישון

ויצא שכרו בהפסדו. ומי שאינו יכול להיזהר בזה עדיף שיאמר סליחות בחצות או לפני מנחה כדי שיוכל להתפלל שחרית כראוי (תורת מועדים ס"ו).

יז. שליח ציבור הרצוי ביותר הוא בן תורה, (היודע ניגוני הסליחות) ועדיף מכל חזן אחר, ועדיף שיהא בן שלושים, נשוי (ילקו"י ח"ה עמ' יט).

יח. נוהגים שהכותב מכתב לחברו בחודש אלול, יפתח: "לשנה טובה תכתבו ותחתמו" (כח"ח סי' תקפ"א ס"ק יח, חזו"ע עמ' כו) וה"ה בכל מכתב שנשלח במדיה הדיגיטלית כדואר אלקטרוני וכדו' (ד.ע.).

יט. על פי דין יש לבדוק מזוזות פעם ב- 3.5 שנים (שו"ע יו"ד סי' רלא ס"א), וכן ראוי להחמיר גם בתפילין (שו"ע אור"ח סי' לט ס"י, הלכה כדורה לגר"ד יוסף סי' לט ס"כא) מ"מ ממידת חסידות יש לבדוק תפילין ומזוזות כל שנה בחודש אלול (שו"ת יח"ד ח"א סי' מט).

וכשיש צרות בבית יש לבדוק את המזוזות בחודש אלול ולא לחכות ל-3 שנים (כח"ח יו"ד סי' רלא, קול יעקב ס"ק ג, רוח חיים פלאגי סס, פת"ש ס"ק ג סס ועוד).

מנין שחרית באשדוד בימים א-ו בשעה 5:00 בבוקר וב-4:00 לפנות בוקר סליחות
בבי"כ מגן יוסף רח' ראשון לציון אזור ט' *נא לחזק את המניין

הרצאה באשדוד לגברים ביום ראשון א' אלול בשעה 11:15 בלילה מפי הרב יוסף מזרחי ואח"כ סליחות וכן
בכל יום ערבית ב-12:15 ואח"כ סליחות ב-12:30 בבית מדרש לב יצחק רח' ציזלינג 9 [במקלט] אזור ו'

מנין שחרית באשדוד בכל בוקר ב-7:45 וסליחות בשעה 7:00 בבוקר, מנחה וערבית בזמנם ושעורי תורה
בכל ערב בבי"כ אוהל יצחק רח' אח"י אלית 10 אזור א'

מנין מנחה באשדוד בשעה 7:00 ואח"כ שיעור תורה וערבית בזמן [8:00] בי"כ בית מיכאל
רח' יהודה המכבי 6 [מאחורה] אזור ו *נא לחזק את המניינים *כיבוד קל